

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TITO

Pablo escribe a Tito

1 Nutscö e Pablo rí pen'c'e ne carta. Rí mbëpjigö cja Mizophjimi. O apóstolezügö e Jesucristo, o juancögö rá zopjü yo nte, rá xipiji ja ga cja angueze. Ngue c'ua ra 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo c'o o juajnü Mizophjimi. Y ngue c'ua ra mbäräji yo jña yo na cjuana ja ga cja Mizophjimi, ngue c'ua ra mimiji c'ua ja nzi ga ne angueze. **2**Rí zopjügö yo nte, na ngueje rí pârágö Mizophjimi ra tsja c'ua ja nzi va mama, ra unü c'ü rguí bübütjo yo nte. Na ngueje 'ma dya be mi ät'ä Mizophjimi ne xoñijömü, o mama c'ü ro dyacöji c'ü rva bübütjoji. Mizophjimi, dya mbëchjine c'ü. **3**Ya zädä dya yo cjé c'o o mama Mizophjimi. O mandazü angueze o dyacö ne bëpji rá zopjü yo nte, ngue c'ua ra mbäräji dya c'ü ngue Mizophjimi ra salva anguezeli. **4**Nu'tsc'e Tito, ngue'tsc'e rí pen'c'e ne carta. Rí cja'c'ü nza cja 'ma ri ngue ín ch'itsc'ö. Na ngueje 'ma ró xi'tsc'ö ja ga cja e Jesucristo, i 'ñench'e in mü'bügue c'ü, c'ua ja nzi rvá enhl'e ín mün'c'ö. Rí ötcö Mizophjimi c'ín Tataji ra nuc'ü na jo,

'ñe ra juen'tsc'e 'ñe ra tsjapü ra söya in mü'bü, dya pje rí mbeñegue. Je xo rgá ötcö e Jesucristo c'ín Jmugöji nu c'ü o ñevguegöji libre cja c'o na s'o.

El trabajo de Tito en Creta

5Ma ró sogüts'ü a ma a Creta, ngue c'ü ri tsjague c'ü xe mi bëzhi ro cjagö. Ngue c'ü ri juajnü cjó ro tsja pastor c'ua ja ya nzi rvá xi'tsc'ö; nzi 'na jñiñi c'ü tsja a Creta ri juajnügue c'o ri menzumü nu, ra tsja pastor. **6**Para ra tsja pastor 'na cjuarma, ni jyodü ra mimi na jo, ngue c'ua dya cjó sö pje ra xipji. Y ngueextjo nu su ra dyojui, dya ra 'ñeje c'ü 'na lado. Ni jyodü c'o o t'i ya ri enhl'e o mü'büji Mizophjimi. Ni jyodü ra dyäräji, dya ra tsjaji c'o na s'o. **7**Na pastor, pjörü yo nu cjuarma ga mbëpi Mizophjimi. Nguec'ua c'ü ra tsja pastor, ni jyodü ra mimi na jo, ngue c'ua ra nädäji cja'a na jo. Dya ra tsjapü na nojo. Dya xo ra sjëya. Dya xo ra t'i. Dya xo ra jyodü o chü. Dya xo ra ne o t'opjü. **8**C'ü ra tsja pastor, ra unü sjëtsi ra oxü c'o nan'ño menzumü. Ra tsja c'o na jo. Ra nguijñi na jo o pjeñe. Rrä jonte cja yo nu minteji.

Ra tsja c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi. Ra mbörütsjé ja rgá mimi. ⁹Yo jña yo na cjuana yo vi jíchiji yo pastor ja ga cja e Jesucristo, ni jyodü yo pastor ra unüji na jo ngüenda, dya ra jyéziji. Ngue c'ua ra sö yo pastor ra jizhiji na jo yo jña yo me na jo. Y 'ma cjo c'o ra mama "Iyö, dya cjuana", ra 'ñeñe, ra sö c'e pastor ra zopjü c'o, ngue c'ua ra 'ñetse c'ü dya jo va ña'a c'o.

¹⁰Na ngueje cárä na puncjü o xöpüte c'o dya pje ne ra dyärä yo jña yo mama ja ga cja e Jesucristo. Mamaji jña c'o dya ni muví, y onpüji yo nte. Ngue c'o ín menzumügójme a Israel c'o xenda cja a cjanu, dya ne ra dyäräji. ¹¹Xipjiji jña c'o cjuarma c'ü dya ni jyodü ra xipjiji. Nguec'ua bübü o ngumü nu ja ya nde jyéziji Mizhocjimi. C'ü ni tsjaji xöpüte, nguextjo c'ü ra ndöji na puncjü o t'opjü. Nguec'ua ni jyodü rí huéñch'igue c'o xöpüte, ngue c'ua dya cja ra ñaji a cjanu. ¹²Tsjijni c'ü o mama 'naja c'o o menzumütsjéji c'ü mi cjapüji mi ngue 'na profeta. O mama a cjava: "Yo ín menzumüjme a Creta, me pezheji o bëchjine. Me na s'onteji. Me siji o xëdyi, pero me na mañaji, dya ne ra pëpjiji", eñe c'e nte c'ü mi cjapüji profeta. ¹³Na cjuana va mama c'e nte. Na ngueje cárä c'o me na mbëchjine nza cja c'o xöpüte c'o onpü yo cjuarma. Nguec'ua nu'tsc'e rí huéñch'i yo cjuarma, ngue c'ua dya cja ra creoji c'o xöpüte, ra creoji na jo Mizhocjimi. ¹⁴Na ngueje c'o xöpüte xipjiji yo cjuarma c'o jña c'o cjjijnitsjé yo ín menzumügójme a Israel, yo dya ne

ra creo yo jña yo na cjuana c'ü ja ga cja e Jesucristo. C'o xöpüte xipjiji yo cjuarma c'ü bübü o jñonü c'ü dya sö ra ziji.

¹⁵Pero rí xi'tsc'ö, c'o ya ndintspiji o mü'bü c'o na s'o, unüji ngüenda c'ü na jo zö pje ra ziji. Pero c'o dya enh'e o mü'bü e Jesucristo, na s'o o mü'büji. Nguec'ua na s'o, zö pje ra tsjaji. Na ngueje ya s'odü o pjeñoji, dya päräji pje ni mbë c'ü na jo'o 'ñe c'ü na s'o. ¹⁶Mama c'o xöpüte c'ü päräji Mizhocjimi. Pero c'ü ni tsjaji na s'o, ixi 'ñetse c'ü dya päräji. Me na s'oji cja o jmi Mizhocjimi, dya pje ne ra dyäräji. Ya 'mátpäji c'ü dya pje sö'o pje ra tsjaji c'o na jo.

La enseñanza sana

2 Nu'tsc'e Tito, dya rí xipjigüe yo cjuarma ja c'o ga mama c'o xöpüte c'o na mbëchjine. Rí xipjiji ra mimiji na jo, c'ua ja nzi ga mama o jña Mizhocjimi nu me na jo. ²Rí xique yo cjuarma yo ya tita ra mbörütsjéji ja rgá mimiji, ra mimiji na jo ngue c'ua yo nte ra respetaoji c'o. Xipjiji ra nguijniji na jo o pjeñoji, 'ñe ra sido ra 'ñejeñiji Mizhocjimi. Xo rí xipjiji ra s'iyaji na jo yo nu minteji. Zö pje ra sufreji, xipjiji c'ü dya ra tögü o mü'büji, ra sidoji Mizhocjimi. ³Je xo rga cjanu yo nita. Xique anguezeji ra züji Mizhocjimi rgá mimiji na jo. Xipjiji c'ü dya ra xos'üji o bëchjine. Xipjiji c'ü dya ra tiji. Xipjiji ra jizhiji 'na tjürü c'ü na jo. ⁴Nguec'ua yo cja xe xunt'lí xo ra s'iyaji o xíraji 'ñe o t'iji. ⁵Y ra mbörütsjéji ja rgá mimiji, dya ra nguijniji c'o 'ñaja bëzo. Ra pëpjiji na jo cja o ngumüji, y me rrä jonteji. Xo ra dyätäji c'o nu xíraji. Ni jyodü

rga cjanu rgá tsjaji. 'Ma jiyö, ra mama yo nte: "Dya pje ga jo o jña Mízhocjimi", ra 'ñeñeji.

6 Je xo rga cjanu yo cjuarma yo cja xe t'i. Rí xipjiji ra mbörütsjéji ja rgá mimiji. **7** Nu'tsc'e, texe c'ü rí tsjague, rí jizhi 'na tjürü c'ü na jo, ngue c'ua yo cjuarma je xo rga cjanu rgá tsjaji. 'Ma rí jíchi yo cjuarma, dya rí jíchiji o bëchjine. Y rí zopjüji na jo co respeto. **8** Rí jíchi na jo yo cjuarma, ngue c'ua dya ra sö cjó ra mama: "Dya jo yo jña yo", ra 'ñeñeji. Rí jíchiji na jo'o, ngue c'ua c'o dya ne ra creo yo jña yo na cjuana, ra tseji. Y dya pje ra chö'tc'eji c'ü rguí zanc'eji. **9** Bübü o cjuarma c'o mbëpjito. Xique anguezeli ra dyätäji c'ü nu lau, ra tsjaji texe c'ü ra xipjiji. Xipjiji, dya ra ndünrüji. Texe c'o ra tsjaji, ra jyodüji ja rgá mäjä c'ü nu lamu. **10** Rí xipji c'o cjuarma c'ü dya pje ra pönbüji c'ü nu lamu. Nguec'ua c'ü nu lamu ra mbësp'i confianza c'o. Ra tsjaji na jo'o, ngue c'ua ra unü ngüenda yo nte, c'ü na jo ne jña nu mama c'ü ja va jocüzü ín mü'büji Mízhocjimi.

11 Ya jítscöji dya Mízhocjimi c'ü me s'iyazgöji. Nguec'ua sö ra salva 'na nte, zö ri mbëpji, zö pje ri pjëzhi. **12** Na ngue me go s'iyazgöji a cjanu Mízhocjimi, nguec'ua rí unnc'öji ngüenda ni jyodü rá ätcöji Mízhocjimi rga jéziji c'o na s'o. Dya cja rá cjaji c'o rí netsjégöji, c'ua ja nzi ga tsja yo nte yo cjé yo rí cáräji dya. Ni jyodü rá pjörütsjéji ja rga mimiji. Y rrä jontezüji cja yo nín mintegöji. Y rá cjaji c'ua ja nzi ga ne Mízhocjimi. **13** Na ngueje rí pärägöji ra ejé na yeje e Jesucristo

c'ü ngue ín Mízhocjimigöji, c'ü me na nojo c'ü o ē 'ñevguegöji libre. Nuc'ü, me rrä zö rgá 'ñeje. Nutscöji me rí mäjä rgá te'begöji. **14** E Jesucristo o ne o ndü va ngötcüji ín nzhubüji. O ndintsquiji ín münc'öji, ngue c'ua o sö o tsjacüji o ntezgöji c'ü. O ndintsquiji ngue c'ua rá cjaji dya c'o na jo, co texe ín münc'öji.

15 Nu yo jña yo, rí xipjigue yo cjuarma. Rí zopjüji ra tsjaji a cjanu c'o na jo. Y 'ma ra tsjaji c'o na s'o, rí huënh'iji. Na ngueje je ga cjanu ga xi'ts'i Mízhocjimi. Nguec'ua, dya cjó ra despreciaots'ügue c'o jña c'o rí xipjiji.

Deberes de los creyentes

3 Nu'tsc'e Tito, rí mbenmbegue yo cjuarma ra dyätäji nu o gobiernoji 'ñe texe yo pje nde pjëzhi, ra tsjaji c'ü ra xipjiji. Y ra bübüji dispuesto ra mbös'üji yo nín minteji. **2** Xo rí mbenmbegue c'ü dya cjó ra zadüji. Y dya cjó ra jyonbüji o chü. Zö pje c'o ra xipjiji, pero dya pje ra tsjapüji. Dya ra tsjapüji na nojo, pero ra zopjüji co respeto texe yo nte.

3 Ni jyodü rá trataji na jo yo nte. Na ngueje xo 'ñetscöji, dya xo mi pärägöji Mízhocjimi, y dya xo mi ne ro äräji. Mi oncügöji nguec'ua sido mi cjaji c'o mi netsjégöji, y mi mäpcöji c'o na s'o, dya mi sö ro jézgöji. Me mi cijjñi na s'o ín mülbüji. Y me mi mbidají c'o 'ñaja. Nguec'ua mi pötma nugöji na ü yo nín mintegöji. **4,5** Mízhocjimi o jítscöji c'ü me na jonte, me s'iyazgöji nutscöji rí nteji; o 'ñevguegöji libre cja c'o na s'o c'o mi cjaji. Mi jodü ro cumplegöji ro

cjaji c'o na jo, pero dya ngue c'ü vi 'ñevgueji libre Mizhocjimi. C'ü vi 'ñevgueji libre, ngue c'ü me go juentsqueji. O ndintsquiji ín mü'büji c'o na s'o, nguec'ua nuevo ín mü'büji 'ñe ín pjeñeqi. O dyacüji o Espíritu c'ü bübü dya ín mün'c'öji ngue c'ua nuevo rgá minc'öji dya.

⁶Na ngue c'ü o 'ñe salvazgöji e Jesucristo, o dyacüji Mizhocjimi c'ü o Espíritu c'ü pjöxcöji rá cjaji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi. ⁷Me go ne Mizhocjimi go perdonaozüji, nguec'ua ya recibidozüji nza cja 'ma dya ro cjaji c'o na s'o. Nguec'ua rí pärägöji c'ü ra ch'acöji rá ma minc'öji co Mizhocjimi para siempre, zö ya rguí nguins'i ne xoñijomü.

⁸Na cjuana yo jña yo cja ró xi'ts'i. Nguec'ua rí negö sido rí zopjügue yo enhch'e o mü'bü Mizhocjimi, rí xipjiji co texe in mü'bü c'ü na cjuana yo, ngue c'ua ra mbötpüji ngüenda ra tsjaji c'o na jo. Na jo yo jña yo; ni muvi na puncjü 'ma cjó c'o ra unü ngüenda. ⁹Bübü c'o me pötca dyönütsjéji o jña c'o dya ni muvi. Me pezheji ja ma cja c'o ín mboxatitagöjme. Me xo chüji ga zöji o jña ja ga cja c'ü o ley Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Moisés. Nu'tsc'e, dya rí tsjague a cjanu, ni xo rí tsjapü ngüenda c'o cja ga cjanu. Na ngueje dya ni muvi, y dya cjó ra mbös'ü c'o jña c'o.

^{10,11}'Ma cjó c'o nan'ño ga xöpü ngue c'ua ga xöcüji yo cjuarma, rí xipjigue ra jyëzi c'ü na s'o c'ü cja. 'Ma ya na yeje vez vi zopjügue, 'ma dya dyä'tc'ä, nu'ma, ixtí unnc'e ngüenda c'ü ya s'odü o mü'bü c'e cjuarma. Na ngueje ya vi tsjapügue saber c'ü me cja na s'o, pero dya jyëzi. Nguec'ua rí pjongü a ndets'ejí c'e cjuarma.

Instrucciones personales

¹²Rá xipji e Artemas ra ējē, ra 'ñe päjtc'ägue. O 'ma jiyö, ngue e Tíquico c'ü rá xipji ra ējē. 'Ma ra säjä, rí tsja posible ixtí mague a ma a Nicópolis nu ja rá chjégövi. Na ngueje ya ró mbeñe je rá ma mimi nu, yo pa'a yo rrä së. ¹³Rí tsja posible rí pjös'ü na jo e Zenas c'ü licenciado, 'ñeje e Apolos ngue c'ua 'ma ra mëvi, dya pje ra bëzhivi cja 'fiji. ¹⁴Xipji yo cjuarma xo ra mbös'üji c'o. Na ngueje ni jyodü yo cjuarma ra xötpü ra mbös'üji na jo yo nu cjuarmaji, 'ma pje c'o ni jyodüji. Na ngueje c'o na cjuana enhch'e o mü'bü e Jesucristo, s'iyají a cjanu yo nu cjuarmaji.

Saludos y bendición final

¹⁵Va bö'tc'lütjo Cjimi texe yo rí dyocjöjme. Xipji ra mbörü Cjimi yo enhch'e o mü'bü Mizhocjimi yo s'iyazüjme. Mizhocjimi ra mböxc'üji in texeqi. Amén.